



Anne van Slageren (met camera) aan het filmen in een kerk in Kameroen.

Helpen is luisteren, in Kameroen

Filmmaker, theatermaker en muzikant Anne van Slageren groeide op in Kameroen, waar zijn vader werkte als zendingsdominee. Ze reisden terug, met de camera in de aanslag. De tweedelige documentaire *Missy slagge?* is het resultaat.

JACOB HAAGSMA

Anne van Slageren is afgestudeerd historicus, muzikant, filmmaker en theatermaker te Haren. Zijn vader, Jaap van Slageren uit het Friese Wons, trok als jonge dominee vol idealen in 1963 met zijn jonge gezin naar Kameroen. Zoon Anne was een baby van vier maanden; zijn zus Kristina werd daar geboren.

Anno nu is Anne van Slageren afgestudeerd historicus, muzikant, filmmaker en theatermaker te Haren. Hij besloot om een film te maken over het werk van zijn vader, omdat die nu nog leeft. En: „Als ik vertel dat mijn vader zendingspredikant was, denken ze dat hij op een zeepkistje arme zwarte mensen stond te bekeren. Maar zo is het niet.”

De oude Van Slageren was, met andere Nederlanders die naar Kameroen trokken, een soort ontwikkelingswerker. „De laatste jaren wordt er vaak minder positief gedacht en geschreven over ontwikkelingshulp. Alsof het allemaal een grote vergissing is geweest. En daar word ik ook op aangesproken. Terwijl er toch een hele generatie idealistische Nederlanders jarenlang erg hun best hebben gedaan. Ik wou dat verhaal vertellen, via het verhaal van mijn vader.”

Zo reizen Anne, zijn vader en zijn zus met camera en al weer naar Kameroen. Moeder Tinie overleed jaren geleden, maar toch heeft ze een belangrijke rol in *Missy slagge?*. De brieven die ze wekelijks naar het thuisfront stuurde en die ze voor haar dood nog verwerkte tot een dagboek, vormen een belangrijk element in de film.

„Ik vond het heel interessant om de observaties van mijn ouders tegenover elkaar te zetten. Want het zijn natuurlijk twee verschillende mensen. Ze zag de dingen heel scherp, ze was heel eerlijk. Ze twijfel-

de ook wel eens aan het nut van wat ze daar aan het doen waren. Maar uiteindelijk zag ze toch het positieve ervan in.”

Missy slagge? is ergens ook het verhaal van Anne van Slageren zelf, die er immers tot pakweg zijn elfde opgroeide. „Ik voel me wel een beetje Afrikaan”, zegt hij, „al groeide ik natuurlijk op als blank jongetje. Terug in Nederland vond ik het heel raar dat dat - blank zijn - hier juist normaal was.” Hij is er „vrij allergisch” van geworden voor allerlei vormen van racisme, al of niet verborgen. „En voor de gewoonte om al-

‘Ze zag de dingen heel scherp, ze was heel eerlijk’

les maar door een westerse bril te bekijken. Alsof de wereld om ons draait en we *coute que coute* al onze luxe moeten beschermen tegen de vluchtelingenstromen. We leven hier in een zeer bevoorrecht deel van de wereld. Het is goed om terug te zijn geweest in Kameroen, om dat weer te beseffen.”

Intussen trof vader Jaap van Slageren in zijn tijd te Kameroen ook al het nodige racisme aan. Hij stuitte op liederen die de inheemse kerk-gangers zelf gemaakt hadden, begin vorige eeuw. „Maar de blanke zendingen verboden ze, omdat ze te veel uitnodigden tot dansen.” Van Slageren nam die liederen op met een „toen hippe” bandrecorder. Zijn zoon heeft die opnamen nog steeds en gebruikte ze ook in de film.

Belangrijker nog: deze muziek zette de oude Van Slageren ook aan tot het schrijven van de geschiedenis van de kerk in Kameroen, waarop hij uiteindelijk zou promoveren. „Er werd altijd van uitgegaan dat die

kerk door blanken was gesticht. Maar hij ontdekte dat juist teruggekeerde zwarte slaven van Jamaica rond 1844 daarin een heel belangrijke rol hadden.”

Bij Anne van Slageren zelf speelt ‘Afrika’ nog altijd een belangrijke rol. Onder de naam *Solace I Guess* maakte hij een jaar of zeven geleden een cd waarop dat continent sterk doorklinkt. Vervolgens maakte hij een muziektheatervoorstelling, *White Label*, en nu werkt hij aan een pop-opera die waarschijnlijk komend jaar op Noorderzon in première gaat. Onderwerp: de waargebeurde moord op twee blanken, waarvoor enkele Kameroenezen, mogelijk onschuldig, terechtgesteld werden. „Ze liepen psalmen zingend hun dood tegemoet, volgens mijn vader.” Die moest zelf ook terdoodveroordeelden (niet deze) bijstaan. „Dat vond hij erg confronterend.”

Uiteindelijk, vindt Anne van Slageren, had zijn moeder het bij het rechte eind. „Ze zei: helpen is vooral luisteren, je openstellen voor een ander. Niet met een vingertje omhoog vertellen hoe het moet, maar samenwerken in gelijkwaardigheid.”

Missy slagge?: zaterdag NPO2, 15.25 uur, zondag, NPO2, 12.25 uur. Deel twee volgend weekend, zelfde tijden.



Anne en Kristina, decennia geleden in Kameroen.